Vastaus kirjalliseen kysymykseen poliisin toimintaedellytysten säilyttämisestä liikennevalvonnassa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jari Ronkaisen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 491/2016 vp:

> *Onko ministeri pohtinut poliisin liikennevalvonnan osaamisen ja ammattitaidon katoamista erilaisten organisaatio- ja toimintaympäristömuutosten myötä ja sitä kautta liikennevalvonnan toimintaedellytysten säilymistä tulevaisuudessa?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Liikennevalvonta on osa poliisin perustyötä. Tätä työtä tehdään poliisilaitoksissa niin valvonta- ja hälytystoiminta partioiden että liikennepoliisin partioiden toimesta. Pitkällä aikavälillä arvioituna poliisin tekemän liikennevalvonnan määrä on ollut noin 7 prosenttia poliisin työajasta. Tosin valtiohallinnon yhteisen työaikajärjestelmän käyttöönoton vuoksi koko viime vuoden ja kuluvan vuoden työaikatiedot eivät ole vielä poliisin tilastojärjestelmässä käytettävissä. Poliisin kokonaisresurssit vaikuttavat myös liikennevalvonnan määrään. Poliisin toimintaympäristö on muuttunut, kuten eduskunnan käsittelyssä olevassa sisäisen turvallisuuden selonteossa on todettu. Yhteiskunnan uhkakuvien muuttumisella sekä valtiontalouden linjauksilla on ollut vaikutusta poliisitoimen resurssien käyttämiseen ja siten myös liikennevalvonnan toteuttamiseen. Nämä ovat muuttuneet voimakkaasti tehtyjen organisaatiopäätösten jälkeen.

Poliisihallituksen tehtävänä on sisäministeriön ohjauksen mukaisesti muun muassa suunnitella, kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa. Sisäministeriön arvion mukaan liikennevalvonta on valtakunnallisesti hyvin ohjattua. Organisaatiouudistuksen yhteydessä todettiin, että liikennevalvonnan yhdistyessä paikallispoliisiin tulee varmistaa asiantunteva, riittävästi resursoitu ja toimivaltainen valtakunnallinen ohjaus ja johtaminen. Tätä varten Poliisihallitukseen perustettiin valtakunnallinen liikenneturvallisuuden ja -valvonnan ohjaustoiminto eli liikenneturvallisuuden vastuualue. Organisaatiouudistuksessa Liikkuvan poliisin henkilöstö ja henkilöstön osaaminen siirtyivät 11 poliisilaitosten yhteyteen perustettuihin liikenneturvallisuusyksiköihin. Niin liikennevalvonnan kuin muunkin poliisitoiminnan laadun takeena on ammattitaitoinen poliisi, ja Poliisiammattikorkeakoulun tehtävänä on varmistaa riittävä osaaminen poliisin monipuolisissa tehtävissä.

Poliisin liikennevalvontaa on kehitetty monella tavalla. Sähköisten operatiivisten lomakkeiden käyttöönotto on helpottanut ja tehostanut liikennevalvontaa. Raskaan liikenteen valvonnassa käytettävät keskeiset lomakkeet saadaan sähköistettyä jo kuluvan vuoden aikana ja raskaan liikenteen valvontavälineistöä uudistetaan. Lisäksi on otettu käyttöön uusi seulonta-alkometri,

jonka avulla voidaan tehostaa rattijuopumusvalvontaa. Myös rekisterikilpien lukulaitteiden ja niihin liittyvien video- ja nopeusvalvontalaitteiden avulla voidaan tehostaa valvontaa huomattavasti. Kaikki edellä mainitut uudet valvontavälineet ja -ohjelmistot tehostavat nimenomaisesti tien päällä valvontaa tekevien poliisimiesten työtä. Lisäksi automaattista valvontaa kehitetään edelleen. Automaattinen liikennevalvonta on erittäin tehokasta niissä liikennevalvonnan kohteissa, joita automaatiolla pystytään valvomaan. On kuitenkin huomattava, että poliisin liikennevalvonnan henkilötyömäärästä alle 10 prosenttia käytetään automaattiseen liikennevalvontaan. Automaattinen liikennevalvonta ei kuitenkaan korvaa poliisimiesten toteuttamaa liikennevalvontaa, koska automaattisesti ei kaikkea pystytä valvomaan.

Poliisihallitus on 22.6.2016 tehnyt päätöksen poliisilaitosten organisaatiorakenteen kehittämisestä. Päätöksen mukaan poliisilaitoksessa tulee olla erillisinä toimintoinaan neljä keskeistä toimintoa, joita voi myös pitää poliisitoiminnan keskeisinä prosesseina. Ne ovat valvonta- ja hälytystoiminta, rikostorjunta, liikennepoliisi -toiminta ja lupapalvelut. Nekin olisivat kukin asianomaisen poliisilaitoksen yksikköjä. Valvonta- ja hälytystoiminta sekä liikennepoliisi -toiminto voidaan kuitenkin sijoittaa samaan yksikköön, kunhan prosessit pysyvät erillisinä. Poliisihallituksen päätöksen mukaan poliisilaitoksissa tulee kuitenkin säilyttää erillinen liikennepoliisitoiminto poliisin organisaatiouudistusten linjausten vuoksi.

Helsingissä 20.10.2016

Sisäministeri Paula Risikko